

**Musafir Ki
Namaz (Gujarati)**

મુસાફિર કી નમાજ

શેખે તરીકત, અમીરે અહે સુણત, બાનિયે દા'વતે ઇસ્લામી, હિન્દુતે અલ્લામા મૌલાના અન્દુ જિલાલ

મુહુમુદુ ઇલ્યાસ અગાર કાંદ્રી ર-જવી કાંદ્રી ર-જવી الْكَانِدْرِيَّةُ الرَّجَوِيَّةُ

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

કિતાબ પટને કી દુઆ

અઝ : શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ઈસ્લામી, હજરત અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ મુહમ્મદ ઈલ્યાસ અતાર કાદિરી ૨-જવી દીની કિતાબ યા ઈસ્લામી સબક પઢને સે પહેલે તૈલ મેં દી હુઈ દુઆ પઠ લીજિયે જો કુછ પઢેંગે યાદ રહેગા. દુઆ યેહ હૈ :

**اللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَلَا شُرُّ
عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ يَا ذَالْجَلَلِ وَالْأَكْرَامِ**

તરજમા : એ અલ્લાહ ! હમ પર ઈલ્યો હિકમત કે દરવાજે ખોલ દે ઔર હમ પર અપની રહમત નાજિલ ફરમા ! એ આ-જમત ઔર બુઝગી વાલે !

(المُسْتَنْفَر ج ٤، دار الفكير بيروت)

નોટ : અવ્યાલ આખિર એક એક બાર હુરુદ શરીફ પઠ લીજિયે.

તાલિબે ગમે મદીના
વ બકીઅ
વ માર્ગિકરત
13 શવાલુલ મુકર્મ 1428 હિ.

મુસાફિર કી નમાજ

યેહ રિસાલા (મુસાફિર કી નમાજ)

શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ઈસ્લામી હજરત અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ મુહમ્મદ ઈલ્યાસ અતાર કાદિરી ૨-જવી જિયાઈ ને ઉર્દૂ ઝબાન મેં તહરીર ફરમાયા હૈ.

મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઈસ્લામી) ને ઈસ રિસાલે કો ગુજરાતી રસ્મુલ ખત મેં તરતીબ દે કર પેશ કિયા હૈ ઔર મક-ત-બતુલ મદીના સે શાઅએઅ કરવાયા હૈ. ઈસ મેં અગર કિસી જગહ કમી બેશી પાએં તો મજલિસે તરાજિમ કો (બજરીઅએ મકતૂબ, ઈ-મેઈલ યા SMS) મુતલઅ ફરમા કર સવાબ કમાઈયે.

રાબિતા : મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઈસ્લામી)

મક-ત-બતુલ મદીના, સિલેક્ટેડ હાઉસ, અલિફ કી માલ્ઝિદ કે સામને,
તીન દરવાજા, અહમદાબાદ-૧, ગુજરાત

MO. 9374031409 E-mail : translationmaktabahind@dawateislami.net

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِإِنَّمَّا لِلّٰهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ يَسِّمِ اللّٰهُ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ

ਮुसाफिर की नमाज (हृनक्षी)

बराहे करम ! येह रिसाला (19 सङ्खात) मुकम्मल पढ़ लीजिये, इस के फवाईद खुद ही देख लेंगे।

दुर्दशी की फ़जीलत

सरवरे जीशान, महबूबे रहमान चल्ली اللہ تعالیٰ علیہ وآلہ وسلم का फरमाने भाइकरत निशान है : “जब जुम्मारात का दिन आता है अल्लाह ग़ूर्ज़ फ़िरिश्तों को भेजता है जिन के पास चांदी के कागज और सोने के क्लब होते हैं वो उन्हें लिखते हैं, कौन योमे जुम्मारात और शबे जुम्मा मुझ पर कसरत से दुर्दशी पाक पढ़ता है।”

(ابن عساکر ४३ ص ११२)

صَلُوٰةٌ عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلُوٰةٌ عَلَى مُحَمَّدٍ

अल्लाह तभा-र-क व तआला सू-रतुनिसाआ की आयत नम्बर 101 में इशाद फरमाता है :

وَإِذَا صَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ
جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ
خَفْتُمْ أَنْ يَقْتَسِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا
إِنَّ الْكُفَّارِيْنَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُّبِينًا ⑩

तर-४-मध्ये कन्जुल ईमान : और जब तुम जमीन में सङ्कर करो तो तुम पर गुनाह नहीं के बाज नमाजें कर से पढो, अगर तुम्हें अन्देशा हो, के काफिर तुम्हें ईजा हो, बेशक कुर्फ़ार तुम्हारे खुले दुश्मन हों।

ਫਰਮਾਨੇ ਮੁਸਤਕਾਮ : **عَلَيْهِ تَعَالَى اللَّهُ وَسَلَّمَ** : ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਜ ਪਰ ਏਕ ਬਾਰ ਹੁਕੂਮ ਪਾਕ ਪਠਾ ਅਲਵਾਹ **عَزَّوَجَل** ਉਸ ਪਰ ਦਸ ਰਹਮਤੇ ਨਾਜ਼ਿਲ ਫਰਮਾਤਾ ਹੈ। (ਸੁਲਾ)

ਅਥ ਤੋ ਅਮਨ ਹੈ ਫਿਰ ਭੀ ਕਾਚ ਕਿਥੂੰ ?

ਸਾਫ਼ਰਲ ਅਫ਼ਾਜ਼ਿਲ ਹਜ਼ਰਤੇ ਅਲਵਾਮਾ ਮੌਲਾਨਾ ਸਾਚਿਦ ਮੁਹਮਦ ਨਈਮੁਦੀਨ ਮੁਰਾਦਾਬਾਦੀ **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ وَسَلَّمَ** ਫਰਮਾਤੇ ਹੋਏ : ਖੌਫ਼ ਕੁਫ਼ਕਾਰ ਕਾਚ ਕੇ ਲਿਧੇ ਸ਼ਾਰਤ ਨਹੀਂ। ਹਜ਼ਰਤੇ (ਸਾਚਿਦੁਨਾ) ਧਾਰਾ ਬਿਨ ਉਮਾਯਾ ਨੇ **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ وَسَلَّمَ** ਦੇ ਹਜ਼ਰਤੇ (ਸਾਚਿਦੁਨਾ) ਉਮਰ **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ وَسَلَّمَ** ਦੇ ਅੰਗ ਕੀ, ਕੇ ਹਮ ਤੋ ਅਮਨ ਮੌਜੂਦੇ ਹੋਏ, ਫਿਰ ਹਮ ਕਿਥੂੰ ਕਾਚ ਕਰਤੇ ਹੋਏ ? ਫਰਮਾਯਾ : ਇਸ ਕਾ ਮੁਜੇ ਭੀ ਤਅਜ਼ਜੂਬ ਹੁਵਾ ਥਾ ਤੋ ਮੈਂ ਨੇ ਸਾਚਿਦ ਆਲਮ **صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَالْهُوَ وَسَلَّمَ** ਦੇ ਦਰਯਾਈਤ ਕਿਯਾ। ਹੁਗੂਰੇ ਅਕਰਮ **صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَالْهُوَ وَسَلَّمَ** ਨੇ ਇਸ਼ਾਂਦ ਫਰਮਾਯਾ : ਤੁਮਹਾਰੇ ਲਿਧੇ ਧੇਹ ਅਲਵਾਹ **عَزَّوَجَل** ਕੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ-ਦਕਾ ਹੈ ਤੁਮ ਉਸ ਕਾ ਸ-ਦਕਾ ਕਬੂਲ ਕਰੋ।

(٦٤٧ حدیث ٦٤٦, مسلم من محدث ٦٤٧, بخاری نویل ٦٤٧)

ਪਛਲੇ ਚਾਰ ਨਹੀਂ ਬਲਕੇ ਦੋ ਰਕਾਤੋਂ ਵੀ ਫਰਜ ਕੀ ਗਈ

ਉਮੂਲ ਮੁਅਮਿਨੀਨ ਹਜ਼ਰਤੇ ਸਾਚਿ-ਦਤੁਨਾ ਆਈਂਦਾ ਸਿਦੀਕਾ **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ وَسَلَّمَ** ਦੇ ਰਿਵਾਯਤ ਫਰਮਾਤੀ ਹੈ : ਨਮਾਜ ਦੋ ਰਕਾਤ ਫਰਜ ਕੀ ਗਈ ਫਿਰ ਜਬ ਸਰਕਾਰੇ ਮਦੀਨਾ **صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَالْهُوَ وَسَلَّمَ** ਨੇ ਹਿਜਰਤ ਫਰਮਾਈ ਤੋ ਚਾਰ ਫਰਜ ਕੀ ਗਈ ਔਰ ਸੁਫਰ ਕੀ ਨਮਾਜ ਉਸੀ ਪਛਲੇ ਫਰਜ ਪਰ ਛੋਟੀ ਗਈ।

(بخاری ج ٦٠٤ ص ٦٠٤ حدیث ٦٠٤)

ਹਜ਼ਰਤੇ ਸਾਚਿਦੁਨਾ ਅਭੁਲਵਾਹ ਬਿਨ ਅਖ਼ਬਾਸ **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ وَسَلَّمَ** ਔਰ ਹਜ਼ਰਤੇ ਸਾਚਿਦੁਨਾ ਅਭੁਲਵਾਹ ਬਿਨ ਉਮਰ **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ وَسَلَّمَ** ਦੇ ਰਿਵਾਯਤ ਹੈ, ਅਲਵਾਹ **عَزَّوَجَل** ਕੇ ਹਭੀਬ, ਹਭੀਬ ਲਭੀਬ, ਨੇ ਨਮਾਜੇ ਸੁਫਰ ਕੀ ਦੋ ਰਕਾਤਾਂ ਸੁਕਰੂਰ ਫਰਮਾਈ ਔਰ ਧੇਹ ਪੂਰੀ ਹੈ ਕਮ ਨਹੀਂ। (٥٦ حدیث ٥٦, ماجہ ج ٢ ص ٥٦)

ਗਈ ਮਹਾਰ ਸਵਾਬ ਮੌਜੂਦੇ ਹੈ ਚਾਰ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

ફરમાને મુસ્તફા : ﷺ : ઉસ શાખ્સ કી નાક ખાક આલૂદ હો જિસ કે પાસ મેરા જિંક હો એંધ વોહ
મુજ પર દુર્દેખ પાક ન પઢે. (તર્મદી)

શર-ઈ સફર કી મસાફત (ફાસિલા)

શરઅન મુસાફિર વોહ શાખ્સ હૈ જો તીન દિન કે ફાસિલે તક જાને
કે ઈરાદે સે અપને મકામે ઈકામત મ-સલન શહ્ર યા ગાઉં સે બાહર હો
ગયા. ખુશ્કી મેં સફર પર તીન દિન કી મસાફત સે મુરાદ સાઢે સત્તાવન
મીલ (તકરીબન 92 કિલો મીટર) કા ફાસિલા હૈ.

(ફિતાવા ૨-અવિયા મુખ્ર્યાજા, જિ. ૮, સ. 243, 270, બહારે શરીયત, જિ. ૧, સ. 740, 741)

મુસાફિર કબ હોગા ?

મહૂજ નિયતે સફર સે મુસાફિર ન હોગા બલ્કે મુસાફિર કા હુકમ
ઉસ વક્ત હૈ કે બસ્તી કી આબાદી સે બાહર હો જાએ, શહ્ર મેં હૈ તો શહ્ર
સે, ગાઉં મેં હૈ તો ગાઉં સે એંધ શહ્ર વાલે કે લિયે યેહ ભી જરૂરી હૈ કે શહ્ર
કે આસ પાસ જો આબાદી શહ્ર સે મુતસિલ (યા'ની મિલી હુઈ) હૈ ઉસ સે
ભી બાહર આ જાએ.

(دُرْمُختار ورَدُّ الْمُحْتَار ج ٢ ص ٧٢٢)

આબાદી ખત્મ હોને કા મતલબ

આબાદી સે બાહર હોને સે મુરાદ યેહ હૈ કે જિધર જા રહા હૈ ઉસ
તરફ આબાદી ખત્મ હો જાએ અગર્યે ઉસ કી મહાયાત (મ-સલન ઉસ કી
કિસી ઔર સમાન) મેં દૂસરી તરફ ખત્મ ન હુઈ હો.

(فَنِيَّه ص ٥٣٦)

ફિનાએ શહ્ર કી તા'રીફ

ફિનાએ શહ્ર સે જો ગાઉં મુતસિલ (યા'ની મિલા હુવા) હૈ શહ્ર
વાલે કે લિયે ઉસ ગાઉં સે બાહર હો જાના જરૂરી નહીં, યૂંહી શહ્ર કે
મુતસિલ (યા'ની મિલે હુએ) બાગ હોં અગર્યે ઉન કે નિગલ્લબાન ઔર કામ

ફરમાને મુસતફા^{مُسْتَفْعِلٌ} : مَلِلَ اللَّهُكَلَّا يَنْبُوْلُ^{يَنْبُوْلٌ} : જો મુજ પર દસ મરતબા ફુરેટે પાક પછે અલ્ખાહ ફુરેટે ઉસ પર સો રહેતે નાંજિલ ફરમાતા હૈ. (તોરાની)

કરને વાલે ઉન બાગાત હી મેં રહેતે હોં, ઉન બાગોં સે નિકલ જાના જરૂરી નહીં. ફિનાએ શહૂર યા'ની શહૂર સે બાહર જો જગહ શહૂર કે કામોં કે લિયે હો મ-સલન કબ્રિસ્તાન, ઘોડાદૌડ કા મૈદાન, ફૂડા ફેંકને કી જગહ અગર યેહ શહૂર સે મુતસિલ (યા'ની મિલે હુએ) હોં તો ઉસ સે બાહર હો જાના જરૂરી હૈ ઔર અગર શહૂર વ ફિના કે દરમિયાન ફાસિલા હો તો નહીં.

(رَدُّ الْمُحْتَارِجِ ٢ ص ٢)

મુસાફિર બનને કે લિયે શર્ત

સફર કે લિયે યેહ ભી જરૂરી હૈ કે જહાં સે ચલા વહાં સે તીન દિન કી રાહ (યા'ની તકરીબન 92 કિલો મીટર) કા ઈરાદા હો ઔર અગર દો દિન કી રાહ (યા'ની 92 કિલો મીટર સે કમ) કે ઈરાહે સે નિકલા વહાં પહોંચ કર દૂસરી જગહ કા ઈરાદા હુવા કે વોહ ભી તીન દિન (92 કિલો મીટર) સે કમ કા રાસ્તા હૈ યુંહી સારી દુન્યા ધૂમ કર આએ મુસાફિર નહીં. (૭૨૪૦૭૨૩ ص ૦૩૭) યેહ ભી શર્ત હૈ કે તીન દિન કી રાહ કે સફર કા મુતસિલ (યા'ની પૈ દર પૈ, લગાતાર) ઈરાદા હો, અગર યું ઈરાદા કિયા કે મ-સલન દો દિન કી રાહ પર પહોંચ કર કુછ કામ કરના હૈ વોહ કર કે ફિર એક દિન કી રાહ જાળિંગા તો યેહ તીન દિન કી રાહ કા મુતસિલ (યા'ની લગાતાર) ઈરાદા ન હુવા મુસાફિર ન હુવા.

(બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 743)

શર-ઈ સફર કી મિકદાર ઔર સિટી સેન્ટર

યેહ બાત ઝેઝન મેં રહે કે શહૂર કી આબાદી ખત્મ હોને કે બા'દ

કરમાને મુસ્તફા ﷺ : જિસ કે પાસ મેરા જિક હુવા ઔર ઉસ ને મુજ પર હુરુદે પાક ન પઢા તહકીક વોહ બદ બુખ્ત હો ગયા. (ابن સની)

મસાફિત (યા'ની ફાસિલે) કી મિકદાર દેખી જાઓએગી. આજ કલ વસ્તે શહૂર (City Centre) સે ફાસિલે કી પૈમાઈશ હોતી હૈ જો કે “શર-ઈ સફર” કે લિયે નાકારી હૈ. મ-સલન (તા દમે તહરીર 2017 સિ.ઈ.) બાબુલ મદ્દીના (કરાચી) કી પૈમાઈશ સિવિક સેન્ટર (Civic Centre) સે કી જાતી હૈ, લિહાજા સફર કરને વાલોં કો ચાહિયે કે હમેશા મુત્તસિલ (યા'ની મિલી હુઈ) આબાદી કે ઈઞ્ચિતામ (End) કા લિહાજ અપને સામને રહેં ઔર દો બાતેં મજીદ ઝેડન મેં રહેં, એક યેહ કે ઝરૂરી નહીં કે એક મર્તબા સફર કે દૌરાન જહાં શહૂર કી આબાદી ખત્મ હુઈ થી તીન સાલ બા'દ ભી વોહી હદ હો, કે બડી તેજી સે આબાદી કે ફેલાવ કી વજહ સે તીન સાલ મેં હી શહૂર કહાં સે કહાં પહોંચ જાતા હૈ. દૂસરી બાત યેહ કે શહૂર કી જિસ સમન્સ સે નિકલના હૈ ઉસી સમન્સ કી આબાદી કા એ'તિબાર હોગા મ-સલન કરાચી સે ટોલ ખાલ્સા કે રાસ્તે મેં આબાદી કા ઈઞ્ચિતામ (End) ઔર જગહ હોતા હૈ જબ કે ઠંડી કી તરફ આબાદી કા ઈઞ્ચિતામ (End) ઔર જગહ હોગા કે દોનોં સમન્સ મુખ્તાલિફ હૈને.

વતન કી કિસ્મે

વતન કી દો કિસ્મે હૈને : ① વતને અસ્લી : યા'ની વોહ જગહ જહાં ઈસ કી પૈદાઈશ હુઈ હૈ યા ઈસ કે ઘર કે લોગ વહાં રહતે હૈને યા વહાં સુહૂનત (યા'ની રિહાઈશ ઈઞ્ચિતયાર) કર લી ઔર યેહ ઈરાદા હૈ કે યહાં સે ન જાઓએગા ② વતને ઈકામત : યા'ની વોહ જગહ, કે મુસાફિર ને પન્દરહ દિન યા ઈસ સે જિયાદા ઠહરને કા વહાં ઈરાદા કિયા હો. (عالીગીરી જ 142 ص)

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : ﴿كَلَّا لِتَكُلَّ إِلَيْنَا وَلَا تَنْهَاكُنَا مِنْ أَنْ نَرَأِيَنَا﴾ : (જિસ ને મુઝ પર સુખ વ શામ દસ દસ બાર હુરેં પાક પઢા ઉસે ડિપામત કે હિન મેરી શક્યાત્ત ભિલેગી.) (مجمع الزوادى)

વતને ઈકામત બાતિલ હોને કી સૂરતે

વતને ઈકામત દૂસરે વતને ઈકામત કો બાતિલ કર દેતા હૈ યા'ની એક જગા પન્દરણ દિન કે ઈરાદે સે ઠહરા ફિર દૂસરી જગા ઈતને હી દિન કે ઈરાદે સે ઠહરા તો પહલી જગા અબ વતન ન રહી. દોનોં કે દરમિયાન મસાફિતે સફર હો યા ન હો. યુંહી વતને ઈકામત વતને અસ્લી ઔર સફર સે બાતિલ હો જાતા હૈ. (૭૩૯, ૨૪૨ ચ, દૂર્મુખ્તાર જ, બહારે શરીયત, જિ. ૧, સ. 751)

સફર કે દો રાસ્તે

કિસી જગા જાને કે દો રાસ્તે હેં એક સે મસાફિતે સફર હૈ દૂસરે સે નહીં તો જિસ રાસ્તે સે યેહ જાઓએગા ઉસ કા એ'તિબાર હૈ, નજીદીક વાલે રાસ્તે સે ગયા તો મુસાફિર નહીં ઔર દૂર વાલે સે ગયા તો હે, અગર્યે ઉસ રાસ્તે કે ઈણ્ણિયાર કરને મેં ઉસ કી કોઈ ગ-રહે સહીહ ન હો.

(عالીગીરી જ, ૧૩૮, ૨૪૨ ચ, દૂર્મુખ્તાર જ, ૨૪૨ ચ)

મુસાફિર કબ તક મુસાફિર હૈ

મુસાફિર ઉસ વકત તક મુસાફિર હૈ જબ તક અપની બસ્તી મેં પહોંચ ન જાએ યા આબાદી મેં પૂરે 15 દિન ઠહરને કી નિયત ન કર લે. યેહ ઉસ વકત હૈ જબ પૂરે તીન દિન કી રાહ (યા'ની તકરીબન 92 કિલો મીટર) ચલ ચુકા હો, અગર તીન મન્જીલ (યા'ની તકરીબન 92 કિલો મીટર) પહોંચને સે પેશતર (યા'ની કબજા) વાપસી કા ઈરાદા કર લિયા તો મુસાફિર ન રહા અગર્યે જંગલ મેં હો.

(એપાચ, ૧૩૯, ૨૪૨ ચ, દૂર્મુખ્તાર જ, ૨૪૨ ચ)

સફર ના જાણ હો તો ?

સફર જાઈજ કામ કે લિયે હો યા ના જાઈજ કામ કે લિયે બહાર હાલ મુસાફિર કે અહકામ જારી હોંગે.

(عالીગીરી જ, ૧૩૯, ૨૪૨ ચ)

ફરમાને મુસ્તકા : ﴿جِئِسْ كَمْ بَأْسَ مَرَأَتِي وَلَمْ يَكُنْ لَّهُ بِهِ شَرِيكٌ فَنَّمَدَهُ عَسْلَمٌ﴾ : જિસ કે પાસ મેરા જિક હુવા ઓર ઉસ ને મુજ પર દુર્દાદ શરીર ન પઢા ઉસ ને જફા કી. (عبدالرزاق)

સેઠ ઔર નોકર કા છક્કા સફર

માહાના યા સાલાના ઈજારે વાલા નોકર અગર અપને સેઠ કે સાથ સફર કરે તો સેઠ કે તાબેઅ હૈ, ફરમાં બરદાર બેટા વાલિદ કે તાબેઅ હૈ ઔર વોહ શાગિર્દ જિસ કો ઉસ્તાદ સે ખાના મિલતા હૈ વોહ ઉસ્તાદ કે તાબેઅ હૈ યા'ની જો નિયત મત્બૂઅ (યા'ની જિસ કે મા તહૂત હૈ ઉસ) કી હૈ વોહી તાબેઅ (યા'ની મા તહૂત) કી માની જાએગી. તાબેઅ (યા'ની મા તહૂત) કો ચાહિયે કે મત્બૂઅ સે સુવાલ કરે, વોહ જો જવાબ દે ઉસ કે બ મૂજિબ (યા'ની મુતાબિક) અમલ કરે. અગર ઉસ ને કુદ્દ ભી જવાબ ન હિયા તો દેખે કે વોહ (યા'ની મત્બૂઅ) મુકીમ હૈ યા મુસાફિર, અગર મુકીમ હૈ તો અપને આપ કો ભી મુકીમ સમજે ઔર અગર મુસાફિર હૈ તો મુસાફિર. ઔર યેહ ભી મા'લૂમ નહીં તો તીન દિન કી રાહ (યા'ની તકરીબન 92 કિલો મીટર) કા સફર તૈ કરને કે બા'દ કર્સ કરે, ઈસ સે પહ્લે પૂરી પઢે ઔર અગર સુવાલ ન કર સકા તો વોહી હુક્મ હૈ કે સુવાલ કિયા ઔર કુદ્દ જવાબ ન મિલા.

(માખૂજ અઝ બહારે શરીાત, જિ. 1, સ. 745, 746)

કામ હો ગયા તો ચલા જાઓ !

મુસાફિર કિસી કામ કે લિયે યા અહબાબ કે ઈન્નિઝાર મેં દો ચાર રોજ યા તેરણ ચૌદા દિન કી નિયત સે ઠહરા, યા યેહ ઈરાદા હૈ કે કામ હો જાએગા તો ચલા જાએગા, દોનોં સૂરતોં મેં અગર આજ કલ આજ કલ કરતે બરસોં ગુજર જાએં જબ ભી મુસાફિર હી હૈ ન માઝ કર્સ પઢે.

(عَالَمِيَّرِيِّ ج ١ ص ١٣٩ وغَيْرِهِ، اِيضاً مَنْ ٧٤٧)

औरत के सफर का मरआवा

औरत को बिंगैर महरम के तीन दिन (तकरीबन 92 किलो मीटर) या लियादा की राह जाना आईज नहीं। ना बालिग बच्चे या मातृतूह (या'नी आधे पांचल) के साथ भी सझर नहीं कर सकती, हमराही में (या'नी साथ) बालिग महरम या शोहर का होना ज़रूरी है। (١٤٢ ص ١ ج عالمگیری) औरत, मुराहिक महरम (या'नी बालिग होने के करीब लड़के) के साथ सझर कर सकती है। मुराहिक बालिग के हुक्म में है। महरम के लिये ज़रूरी है कि सभा फ़ासिक, बेबाक, गैर मामून (या'नी गैर महिला) न हो।

(બહારે શરીઅત, જી. 1, સ. 752, 1044, 1045)

औरत का सुसराल और मर्यादा

औरत बियाह कर सुसराल गई और यहीं रहने सहने लगी तो भयका (या'नी औरत के वालिदैन का घर) ईस के लिये वतने अस्ती न रहा। या'नी अगर सुसराल तीन मन्जिल (तकरीबन 92 क्लो भीटर) पर है, वहां से भयके आई और पन्दरह दिन ठहरने की नियत न की तो कसर पढ़े और अगर भयके रहना नहीं छोड़ बल्के सुसराल आरिजी तौर पर गई तो भयके आते ही सँझर खत्म हो गया नमाझ पूरी पढ़े। (ऐजन, स. 751)

ਅਰਬ ਮਮਾਲਿਕ ਮੈਂ ਵਿਆ ਪਰ ਰਹਨੇ ਵਾਲੋਂ ਕਾ ਮੁਖਾਲਾ

આજ કલ કારોબાર વગેરા કે લિયે કદ્દ લોગ બાલ બચ્યોં સમેત અપને મુલ્ક સે દૂસરે મુલ્ક મુન્તકિલ હો જાતે હોં. ઈન કે પાસ મખ્સૂસ મુદ્દત કો **Visa** હોતા હૈ. (મનુષ્ય અરબ અમારાત મંદિર સે જિયાદા તીન

ਫਰਮਾਨੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਕੇ ਪਾਸ ਮੇਰਾ ਜਿਕ ਹੁਵਾ ਅੰਦਰ ਉਸ ਨੇ ਮੁੜ ਪਰ ਫੁਝੇ ਪਾਕ ਨ ਪਛਾ ਉਸ ਨੇ ਜਨਤ ਕਾ ਰਾਸਤਾ ਛੋਟ ਹਿੱਤੀ (ਤੀਬਾਨੀ)।

سال کا ریہائیشی ویزا میلتا ہے) یہ ویزا آریزی ہوتا ہے اور مophys
رکم ادا کر کے ہر تین سال کے آپر میں اس کی تجدید (Renew)
کرવانی پڑتی ہے۔ یونکے ویزا محدود مुہشت کے لیے میلتا ہے لیہا جا
بال بخی بھی اگرچہ ساٹھ ہوں اس کی امارات میں مسکنیکی کیام کی
نیت بےکار ہے اور اس ترکھ بواہ کوئی 100 سال تک یہاں رہے
امارات اس کا ورنے اسکی نہیں ہو سکتا۔ یہ جب بھی سفر
سے لौٹے گا اور کیام کرنا چاہے تو ہکام کی نیت کرنی ہوگی۔
م-سالن دبیر میں رہتا ہے اور سوچاتوں کی ترکیت کے لیے دا'ونے
ہسلاہی کے م-دنی کاٹیں میں آشیکانے رسوں کے ساٹھ تکریبی 150
کیلو میٹر دوڑ کے امارات کے دارالحکومتیاں اپنے جاہبی کا اس نے
سوچاتوں برا سفر ہبھیتیاں کیا۔ اب دوبارہ دبیر میں آ کر اگر
اس کو میکیم ہونا ہے تو 15 دن یا اس سے جائیداد کیام کی نیت
کرنی ہوگی ورنہ مسکنیکی کے اہکام جاری ہوں گے۔ ہم اگر یادیں
ہال یا'نی (Understood) یہ ہے کے اب 15 دن یا اس سے کیام کی
اسی یہ ہبھیت میں ہی چکرے گا تو میکیم ہو گیا۔ اگر اس کا کاروبار
ہی اس ترکھ کا ہے کے مکمل 15 دن رات یہ ہبھیت میں نہیں رہتا،
وکتائیں وکتائیں شر-ہی سفر کرتا ہے تو اس ترکھ اگرچہ برسر میں اپنے
بال بخیوں کے پاس ہبھیت آنا جانا رہے یہ مسکنیکی ہی رہے گا اس کو
نماہ کر کر نہیں ہوگی۔ اپنے شاہر کے بآہر دوڑ دوڑ تک مال سپلای
کرنے والے اور شاہر ب شاہر، ملک ب ملک کے لگانے والے اور
ڈاہر ور ساہیاں وہیں اس کو ہڈن میں رہئے۔

ફરમાને મુસ્તિશ : مَنْ لَمْ يَعْلَمْ بِمَا فِي الْأَنْوَارِ فَلَا يَنْهَا
મુઝ પર હુર્રાએ પાક કી કસરત કરો બેશક તુખ્દારા મુઝ પર હુર્રાએ પાક
પઢાના તુખ્દારે લિયે પાકીજગી કા બાર્ટસ હે. (ابુયુસ)

ગાંધે મદીના કે લિયે ઝર્ઝરી મસ્ખાતા

જિસ ને ઈકામત કી નિયત કી મગર ઉસ કી હાલત બતાતી હૈ કે
પન્દરહ દિન ન ઠહરેગા તો નિયત સહીહ નહીં મ-સલન હજ કરને ગયા
ઓર જુલ હિજ્જતિલ હરામ કા મહીના શુરૂઆ હો જાને કે બા વુજ્દુદ
પન્દરહ દિન મક્કાએ મુઅઝ્જમા રَأَدَهَا اللَّهُ شَرْفًا وَتَعْظِيْمًا મેં મેં ઠહરને કી નિયત
કી તો યેહ નિયત બેકાર હૈ કે જબ હજ કા ઈરાદા કિયા હૈ તો (15 દિન
ઈસ કો મિલેંગે હી નહીં કે 8 જુલ હિજ્જતિલ હરામ) મિના શરીફ (ઓર 9
કો) અ-રફાત શરીફ કો ઝરૂર જાએગા ફિર ઈતને દિનોં તક (યા'ની 15
દિન મુસલ્સલ) મક્કાએ મુઅઝ્જમા રَأَدَهَا اللَّهُ شَرْفًا وَتَعْظِيْمًا મેં ક્યૂંકર ઠહર
સકતા હૈ ! મિના શરીફ સે વાપસ હો કર નિયત કરે તો સહીહ હૈ.
(૧૪૦، ૧૪૧ ચિહ્નાં દૂર્ભેષણ ૨૨૧ ચ)

જબ કે વાકેઈ 15 યા જિયાદા દિન
મક્કાએ મુઅઝ્જમા રَأَدَهَا اللَّهُ شَرْفًا وَتَعْظِيْمًا મેં ઠહર સકતા હો, અગર ઝન્ને
ગાલિબ હો, કે 15 દિન કે અન્દર અન્દર મદીનાએ મુનવ્વરહ રાહ રાહ
યા વતન કે લિયે રવાના હો જાએગા તો અબ ભી મુસાફિર હૈ.

ઉત્તે કે વીજા પર હજ કે લિયે રૂકના કેસા ?

ઉત્તે કે વીજા પર જા કર ગૈર કાનૂની તૌર પર હજ કે લિયે રૂકને યા
હુન્યા કે કિસી ભી મુલ્ક મેં Visa કી મુદ્દત પૂરી હોને કે બા'દ ગૈર કાનૂની
રહને કી જિન કી નિયત હો વોંદ વીજા કી મુદ્દત ખત્મ હોતે વકત જિસ
શહ્ર યા ગાઉ મેં મુકીમ હોં વહાં જબ તક રહેંગે ઉન કે લિયે મુકીમ હી કે
અહિકામ હોંગે અગર્યે બરસોં પડે રહે મુકીમ હી રહેંગે. અલબત્તા એક બાર

ફરમાને મુસ્તકાં عَلَيْكُمُ الْكَلَمُ وَلَنْ يُؤْتَوْهُ الْعِلْمُ : જિસ કે પાસ મેરા જિક હો ઓર વોહ મુજ પર દુર્દશ શરીફ ન પઢે તો વોહ લોગોં મેં સે કન્જૂસ તરીન શખ્સ હૈ. (مسند أحمد)

ભી અગર 92 કિલો મીટર યા ઈસ સે જિયાદા ફાસિલે કે સફર કે ઈરાદે સે ઉસ શહુર યા ગાઉં સે ચલે તો અપની આબાદી સે બાહર નિકલતે હી મુસાફિર હો ગયે ઓર અબ ઉન કી ઈકામત કી નિયત બેકાર હૈ. મ-સલન કોઈ શખ્સ પાકિસ્તાન સે ઉમ્રે કે Visa પર મક્કાએ મુકર્રમા رَأَدَهَا اللَّهُ شَرَفًاً وَنَعْظِيْمًا ગયા, Visa કી મુદ્દત ખત્મ હોતે વક્ત ભી મક્કા શરીફ હી મેં મુકીમ હૈ તો ઉસ પર મુકીમ કે અહ્કામ હૈન્. અબ અગર મ-સલન વહાં સે મદીનએ મુનવ્વરહ رَأَدَهَا اللَّهُ شَرَفًاً وَنَعْظِيْمًا આ ગયા તો ચાહે બરસોં ગૈર કાનૂની પડા રહે, મગર મુસાફિર હી હૈ, યહાં તક કે અગર દોબારા મક્કાએ મુકર્રમા رَأَدَهَا اللَّهُ شَرَفًاً وَنَعْظِيْمًا આ જાએ ફિર ભી મુસાફિર રહેગા, ઉસ કો નમાઝ કસ્ર હી અદા કરની હોગી. હાં અગર દોબારા Visa મિલ ગયા તો ઈકામત કી નિયત કી જા સકતી હૈ. યાદ રહે ! જિસ કાનૂન કી બિલાફ વર્જી કરને પર જિલ્લત, રિશવત ઓર જૂટ વગૈરા આફાત મેં પડને કા અન્દેશા હો ઉસ કાનૂન કી બિલાફ વર્જી જાઈજ નહીં. ચુનાન્યે મેરે આકા આ'લા હજરત, ઈમામે અહલે સુન્નત, મૌલાના શાહ ઈમામ અહ્મદ રજા ખાન عَلَيْهِ رَحْمَةُ الرَّحْمَنِ ફરમાતે હૈન્ : મુબાહ (યા'ની ઐસા કામ જિસ કે કરને મેં ન સવાબ હો ન ચુનાહ ઐસી જાઈજ) સૂરતોં મેં સે બા'જ (સૂરતેં) કાનૂની તૌર પર જુભ હોતી હૈન્ ઉન મેં મુલવ્વસ હોના (યા'ની ઐસે કાનૂન કી બિલાફ વર્જી કરના) અપની જાત કો અજિયત વ જિલ્લત કે લિયે પેશ કરના હૈ ઓર વોહ ના જાઈજ હૈ. (ફતાવા ૨-જવિયા, જિ. 17, સ. 370) લિહાજા બિગેર Visa કે દુન્યા કે કિસી મુલ્ક મેં રહના યા હજ કે લિયે રૂકના જાઈજ નહીં.

ફરમાને મુસ્તકી : تَعَالَى اللَّهُ عَلَيْهِ وَبِهِ وَسَلَّمَ : તુમ જાં ભી હો મુજ પર હુરદ પઢો, કે તુમ્હારા હુરદ મુજ તક પહોંચતા હૈ (طબરાની).

ગૈર કાનૂની ઝરાએએ સે હજ કે લિયે રૂકને મેં કામ્યાબી હાસિલ કરને કો (مَعَادَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ) અલ્લાહ વ રસૂલ કા કરમ કહના સખ્ત બેબાકી હૈ.

કસ્ર વાજિબ હૈ

મુસાફિર પર વાજિબ હૈ કે નમાઝ મેં કસ્ર કરે યા'ની ચાર રક્યાત વાલે ફર્જ કો દો પઢે ઈસ કે હક મેં દો હી રક્યાતેં પૂરી નમાઝ હૈ ઔર કસ્ટન ચાર પઢીં ઔર દો પર કા'દા કિયા તો ફર્જ અદા હો ગયે ઔર પિદ્ધલી દો રક્યાતેં નફલ હો ગઈ મગર ગુનાહગાર વ અઝાબે નાર કા હકદાર હૈ કે વાજિબ તર્ક કિયા લિલાજા તૌબા કરે ઔર દો રક્યાત પર કા'દા ન કિયા તો ફર્જ અદા ન હુએ ઔર વોહ નમાઝ નફલ હો ગઈ, હાં અગર તીસરી રક્યાત કા સજદા કરને સે પેશતર ઈકામત કી નિયત કર લી તો ફર્જ બાતિલ ન હોંગે મગર કિયામ વ રસૂલ કા ઈઆદા કરના હોગા ઔર અગર તીસરી કે સજદે મનુષ્ય નિયત કી તો અબ ફર્જ જાતે રહે યુંહી અગર પહલી દોનોં યા એક મેં કિરાયત ન કી નમાઝ ફાસિદ હો ગઈ.

(બહારે શરીયત, જિ. 1, સ. 743, ૧૩૯૧ ચ ૧)

કસ્ર કે બદલે ચાર કી નિયત બાંધ લી તો.....?

મુસાફિર ને કસ્ર કે બજાએ ચાર રક્યાત ફર્જ કી નિયત બાંધ લી ફિર યાદ આને પર દો પર સલામ ફેર દિયા તો નમાઝ હો જાયેગી. ઈસી તરફ મુક્કીમ ને ચાર રક્યાત ફર્જ કી જગદ દો રક્યાત ફર્જ કી નિયત કી ઔર ચાર પર સલામ ફેરા તો ઉસ કી ભી નમાઝ હો ગઈ. હું-કહાએ કિરામ

ફરમાને મુસ્તફા : ﷺ : જો લોગ અપની મજાલિસ સે અલ્વાહ કે જિક ઓર નબી પર દુરુદ શરીફ પછે બિગેર ઉઠ ગયે તો પોહ બદબૂદાર મુદાર સે ઉઠે. (શ્રી લાયન)

ફરમાતે હૈને : “નિયતે નમાઝ મેં રક્ખતોં કી તા’દાદ મુકર્રર કરના જરૂરી નહીં ક્યુંકે યેહ જિમ્નન હાસિલ હૈ. નિયત મેં તા’દાદ મુઅયન (યા’ની મુકર્રર) કરને મેં ખતા (યા’ની ભૂલ) નુકસાન દેહ નહીં.”

(નૂરુંમુખતાર જ ૨૪૦ ચ ૧૨૦)

મુસાફિર ઈમામ ઓર મુકીમ મુક્તાદી

ઈક્તિદા દુરુસ્ત હોને કે લિયે એક શર્ત યેહ ભી હૈ કે ઈમામ કા મુકીમ યા મુસાફિર હોના મા’લૂમ હો જ્વાહ નમાઝ શુરુઅ કરતે વક્ત મા’લૂમ હુવા યા બા’દ મેં, લિહાજા ઈમામ (અગર મુસાફિર હો તો ઉસ) કો ચાહિયે કે શુરુઅ કરતે વક્ત અપના મુસાફિર હોના જાહિર કર દે, ઓર શુરુઅ મેં ન કહાતો બા’દ નમાઝ (યા’ની સલામ ફેરને કે બા’દ) કહ દે : “મુકીમ હજરાત અપની નમાઝે પૂરી કર લેં ક્યુંકે મેં મુસાફિર હું.” (૧૩૦ ચ ૨૪૦ નૂરુંમુખતાર જ ૨૪૦) ઓર શુરુઅ મેં એ’લાન કર ચુકા હૈ જબ ભી બા’દ મેં કહ દે, કે જો લોગ ઉસ વક્ત મૌજૂદ ન થે ઉન્હેં ભી મા’લૂમ હો જાએ.

(બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 749)

મુકીમ મુક્તાદી ઓર બકિયા દો રક્ખતોં

કસ્ર વાલી નમાઝ મેં મુસાફિર ઈમામ કે સલામ ફેરને કે બા’દ મુકીમ મુક્તાદી જબ અપની બકિયા નમાઝ અદા કરે તો ફર્જ કી તીસરી ઓર ચૌથી રક્ખત મેં સ્વો-રતુલ ફાતિહા પઢને કે બજાએ અન્દાજન ઉતની દેર ચુપ ખડા રહે.

(૧૩૦ ચ ૨૪૦ નૂરુંમુખતાર જ ૨૪૦, બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 748 માખૂઝન)

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : [جَلَلَ اللَّهُ تَعَالَى بِعَوْنَوْنَ وَهَامَانَ] : જિસ ને મુઝ પર રોજે જુમુઆ દો સો બાર દુર્દે પાક પથા ઉસ કે દો સો સાલ કે ગુનાં મુઅફ હોંગે. (جع الجواب)

ક્યા મુસાફિર કો સુન્નતે મુઅફ હૈને ?

સુન્નતોં મેં કસ્ર નહીં બલ્કે પૂરી પઢી જાઓંગી, ઓફ ઓર રવા-રવી (યા'ની ભાગમ ભાગ, ઘબરાહટ) કી હાલત મેં સુન્નતે મુઅફ હૈને ઓર અમ્ન કી હાલત મેં પઢી જાઓંગી. (عالીગીરી જ ૧૩૯, મચ ૧)

“નમાઝ” કે ચાર હુરફ કી નિસબ્તા સે
ચલતી ગાડી મેં નફલ પઠને કે ૪ મનુદની ફૂલ

❖ બેદુને શહૂર (યા'ની શહૂર કે બાહર સે મુરાદ વોહ જગાહ હૈ જહાં સે મુસાફિર પર કસ્ર કરના વાજિબ હોતા હૈ) સુવારી પર (મ-સલન ચલતી કાર, બસ, વેગન મેં) ભી નફલ પઠ સકતા હૈ ઓર ઈસ સૂરત મેં ઈસ્ટિકબાલે કિબ્લા (યા'ની કિબ્લા રૂખ હોના) શર્ત નહીં બલ્કે સુવારી (યા ગાડી) જિસ રૂખ કો જા રહી હો ઉધર હી મુંહ હો ઓર અગર ઉધર મુંહ ન હો તો નમાઝ જાઈએ નહીં ઓર શુરૂઆ કરતે વક્ત ભી કિબ્લે કી તરફ મુંહ હોના શર્ત નહીં બલ્કે સુવારી (યા ગાડી) જિધર જા રહી હૈ ઉસી તરફ મુંહ હો ઓર રૂકૂઆ વ સુજૂદ ઈશારે સે કરે ઓર (જરૂરી હે કે) સજદે કા ઈશારા બ નિસબ્ત રૂકૂઆ કે પસ્ત હો. (યા'ની રૂકૂઆ કે લિયે જિસ કદર જુકા, સજદે કે લિયે ઉસ સે જિયાદા જુકે) (૫૮૮, ૨ મચ ૨, دُرْمُختَار وَرَدُّ الْحُتَّار) ચલતી ટ્રેન વગૈરા એસી સુવારી જિસ મેં જગાહ મિલ સકતી હૈ ઉસ મેં કિબ્લા રૂખ હો કર કાઈદે કે મુતાબિક નવાફિલ પઢને હોંગ ગાઉ મેં રહને વાલા જબ ગાઉ સે બાહર હુવા તો સુવારી (ગાડી) પર નફલ પઠ સકતા હૈ. (૨૮૮, ૨ મચ ૨, رَدُّ الْحُتَّار)

ફરમાને મુસ્તફા (ابن عدી): મુજ પર દુરેદ શરીફ પઢો, અલ્હાહ તુમ પર રહમત ભેઝેગા।

❖ बैरुने शहूर (या'नी शहूर के बाहर) सुवारी पर नमाज शुरूअ दी थी और पढ़ते पढ़ते शहूर में दाखिल हो गया तो जब तक घर न पहुँचा सुवारी पर पूरी कर सकता है। (۵۸۹ ص ۲) ❖ यलती गाड़ी में बिला उग्रे शर-ई फर्ज व सुन्नते फ़ज़ तमाम वाजिबात जैसे वित्र व नज़र (या'नी मन्नत) और वोह नफ़ल जिस को तोड़ दिया हो और सज्जदे तिलावत जब के आयते सज्जदा जमीन पर तिलावत दी हो अदा नहीं कर सकता और अगर उग्रे की वजह से हो तो इन सब में शर्त येह है के अगर मुम्किन हो तो किला रु खड़ा हो कर अदा करे वरना जैसे भी मुम्किन हो और बा'द में नमाज का ईआदा कर ले। (या'नी दोबारा पढ़ ले)

(બહારે શરીઅત. જી. 1. સૂ. 673)

મુસાફિર તીસરી રકાત કે લિયે ખડા હો જાએ તો.....?

અગર મુસાફિર કસ્ર વાલી નમાઝ કી તીસરી રક્ખત શુરૂઆ કરે દે
 તો ઈસ કી દો સૂરતેં હોય : **1** બ કદરે તશહુદુદ કા'દાએ અખીરા કર ચુકા થા
 તો જબ તક તીસરી રક્ખત કા સજદા ન કિયા હો લૌટ આએ ઔર સજદાએ
 સહ્યવ કર કે સલામ ફેર હે અગર ન લૌટે ઔર ખડે ખડે સલામ ફેર હે તો ભી
 નમાઝ હો જાએગી મગર સુન્નત તર્ક હુદ્દી. અગર તીસરી રક્ખત કા સજદા
 કર લિયા તો એક ઔર રક્ખત મિલા કર સજદાએ સહ્યવ કર કે નમાઝ
 મુક્ખમલ કરે (ઇન્જિદાઈ દો રક્ખતેં ફર્જ ઔર) યેહ આખિરી દો રક્ખતેં
 નફલ શુમાર હોંગી **2** કા'દાએ અખીરા કિયે બિગેર ખડા હો ગયા થા તો
 જબ તક તીસરી રક્ખત કા સજદા ન કિયા હો લૌટ આએ ઔર સજદાએ

ਫਰਮਾਨੇ ਸੁਤਫਾ ﷺ : ਮੁੜ ਪਰ ਕਸਰਤ ਦੇ ਫੁਰੋਟ ਪਾਕ ਪਥੋ ਬੇਸ਼ਕ ਤੁਮਾਰਾ ਮੁੜ ਪਰ ਫੁਰੋਟ ਪਾਕ
ਪਫਨਾ ਤੁਮਾਰੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਕੇ ਲਿਧੇ ਮਿਝਿਰਤ ਹੈ। (ਅਨੁਸਾਕਰ)

ਸਫ਼ਰ ਕਰ ਕੇ ਸਲਾਮ ਫੈਰ ਦੇ ਅਗਰ ਤੀਜ਼ਰੀ ਰਕਾਤ ਕਾ ਸਜ਼ਦਾ ਕਰ ਲਿਧਾ ਫਰਜ਼
ਬਾਤਿਲ ਹੋ ਗਏ, ਅਥਵਾ ਏਕ ਔਰ ਰਕਾਤ ਮਿਲਾ ਕਰ ਸਜ਼ਦਾ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਕਰ ਕੇ
ਨਮਾਜ ਮੁਕਮਮਲ ਕਰੇ ਚਾਰੋਂ ਰਕਾਤਾਂ ਨਫ਼ਲ ਸ਼ੁਮਾਰ ਹੋਂਗੀ। (ਦੋ ਰਕਾਤ ਫਰਜ਼ ਅਦਾ
ਕਰਨੇ ਅਭੀ ਛਿਮੇ ਬਾਕੀ ਹੋਣੇ)

(ذِرْ مُخْتَار وَرَدُّ الْمُحْتَاج ۲ ص ۶۶۷ مਾਖੋਨਾ)

ਸਫਰ ਮੌਕਾ ਨਮਾਜ਼

ਹਾਲਤੇ ਈਕਾਮਤ ਮੌਕਾਵਾਲੀ ਕੋਈ ਨਮਾਜ਼ ਸਫਰ ਮੌਕਾਵਾਲੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੂਰੀ ਪਥਨੀ
ਹੋਂਗੀ ਔਰ ਸਫਰ ਮੌਕਾ ਹਾਲਤੇ ਵਾਲੀ ਕਿਵੇਂ ਵਾਲੀ ਨਮਾਜ਼ ਮੁਕੀਮ ਹਾਲਤ ਕੇ ਬਾਵਜੂਦ
ਵੀ ਕਿਵੇਂ ਹੀ ਪਢੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਗਮੇ ਮਦੀਨਾ, ਬਕੀਅ,
ਮਿਝਿਰਤ ਔਰ ਬੇ
ਹਿਸਾਬ ਜਨਤੁਲ
ਫਿਰਦੀਸ ਮੌਕਾ
ਕੇ ਪਤੋਸ ਕਾ ਤਾਲਿਬ

ਜੁਮਾਹਿਵ ਉਲਾ 1438 ਸਿ.ਇ.
੯੨ਵੰਹੀ 2017 ਈ.

ਥੋੜ੍ਹਾ ਰਿਸਾਲਾ ਪਟ ਕਰ ਫੂਸੇ ਕੋ ਦੇ ਦੀਜਿਓ

ਥਾਈ ਗਮੀ ਕੀ ਤਕਰੀਬਾਤ, ਈਤਿਹਾਸਾਤ, ਆਵਾਜ਼ ਔਰ ਜੁਲੂਸੇ ਮੀਲਾਏ
ਵਾਂਗ ਮੈਂ ਮਕ-ਤ-ਬਤੁਲ ਮਦੀਨਾ ਕੇ ਥਾਏਅ ਕਈ ਰਸਾਈਲ ਔਰ ਮ-ਦਨੀ ਫੂਲਾਂ ਪਰ
ਮੁਸ਼ਤਮਿਲ ਪੇਸ਼ਕਲੇਟ ਤਕਸੀਮ ਕਰ ਕੇ ਸਵਾਬ ਕਮਾਈ, ਗਾਹਕਾਂ ਕੋ ਬਿਨਿਧਤੇ ਸਵਾਬ
ਤੋਹਫੇ ਮੈਂਫੇਨੇ ਕੇ ਲਿਧੇ ਅਪਨੀ ਫੁਕਾਨਾਂ ਪਰ ਭੀ ਰਸਾਈਲ ਰਖਨੇ ਕਾ ਮਾਮੂਲ ਬਨਾਈ, ਅਖਬਾਰ
ਫਰੋਥੋਂ ਧਾ ਬਚਾਂਦਾਂ ਕੇ ਜ਼ਰੀਏ ਅਪਨੇ ਮਹਲਕੇ ਕੇ ਧਰੋਂ ਮੈਂ ਹਰਥੇ ਤੌਝੀਕ
ਰਿਸਾਲੇ ਧਾ ਮ-ਦਨੀ ਫੂਲਾਂ ਕੇ ਪੇਸ਼ਕਲੇਟ ਹਰ ਮਾਹ ਪਛਾਂਦਾ ਕਰ ਨੇਕੀ ਕੀ ਦਾ ਵਤ ਕੀ ਧੂਮੈਂ
ਮਚਾਈ, ਔਰ ਖੂਬ ਸਵਾਬ ਕਮਾਈ।

ફરમાને મુસ્તફા كَلَّا إِنَّمَا تَعْلَمُ عَنِّي بِمَا يَوْمَنَ : જિસ ને કિતાબ મેં મુઝ પર દુરુદે પાક લિખા તો જબ તક મેરા નામ ઉસ મેં રહેગા ફિરિશે ઉસ કે લિયે ઇસ્તિગ્ફાર (યા'ની બાન્ધિશ કી હુઅા) કરતે રહેંગે. طિરાની

ફેફરિસ્ત

ઉન્વાન	સફંધ	ઉન્વાન	સફંધ
દુરુદ શરીરી કી ફરીલત	1	જાઈરે મદીના કે લિયે	
અબ તો અમ્ન હૈ ફિર ભી કસ્ર કયું?	2	જરૂરી મસ્ફુલા	10
પહુલે ચાર નહીં બલ્કે		ઉમ્રે કે વીજા પર	
દો રકાતેં હી ફર્જ કી ગઈ	2	હજ કે લિયે રૂકના કેસા?	10
શર-ઈ સફર કી મસાફત (ફાસિલા)	3	કસ્ર વાજિબ હૈ	12
મુસાફિર કબ હોગા?	3	કસ્ર કે બદલે ચાર કી નિયત	
આબાદી ખત્મ હોને કા મતલબ	3	બાંધ લી તો.....?	12
ફિનાએ શહૂર કી તા'રીફ	3	મુસાફિર ઈમામ	
મુસાફિર બનને કે લિયે શર્ત	4	ઓર મુકીમ મુક્તદી	13
શર-ઈ સફર કી ભિકદાર		મુકીમ મુક્તદી	
ઓર સિટી સેન્ટર	4	ઓર બકિયા દો રકાતેં	13
વતન કી ડિસ્મે	5	ક્યા મુસાફિર કો	
વતને ઠકામત બાતિલ હોને કી સૂરતો	6	સુન્નતે મુઆફ હેં?	14
સફર કે દો રાસ્તો	6	ચલતી ગાડી મેં નફલ પઢને કે	
મુસાફિર કબ તક મુસાફિર હૈ	6	4 મ-દની ફૂલ	14
સફર ના જાઈજ હો તો ?	6	મુસાફિર તીસરી રકાત કે લિયે	
સેઈ ઓર નોકર કા ઈકષ્ટા સફર	7	ખડા હો જાએ તો.....?	15
કામ હો ગયા તો ચલા જાઉંગા !	7	સફર મેં કંગા નમાજે	16
ઓરત કે સફર કા મસ્ફુલા	8	કુરાનાન ભુલા હેને કા અગ્રાબ	18
ઓરત કા સુસરાલ ઓર મયકા	8	3 ફરામીને મુસ્તફા <small>كَلَّا إِنَّمَا تَعْلَمُ عَنِّي بِمَا يَوْمَنَ</small>	18
અરબ મમાલિક મેં વીજા પર		ફરમાને 2-જવી	19
રહને વાલોં કા મસ્ફુલા	8	માયાબિઝો મરાજેઅ	19

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : ﷺ كُلَّ شَكْلٍ عَلَيْكُمْ بِهِ تَسْلِمٌ : જિસ ને મુઝ પર એક બાર દુર્દે પાક પઢા અલ્લાહ ઉસ પર દસ રહ્મતે નાન્જિલ ફરમાતા હૈ. (مسلم)

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

કુરાન ભુલા દેને કા અગાબ

યકીનન હિફ્જે કુરાને કરીમ કારે સવાબે અગ્રીમ હૈ મગર યાદ રહે ! હિફ્જ કરના આસાન મગર ઉભ્ય ભર ઈસ કો યાદ રખના દુશ્વાર હૈ. હુફ્ફાજ વ હાફિઝાત કો ચાહિયે કે રોજાના કમ અંગ કમ એક પારહ લાન્જિમન તિલાવત કર લિયા કરેં. જો હુફ્ફાજ 2-માઝાનુલ મુખારક કી આમદ સે થોડા અર્સા કબ્લ ફક્ત મુસલ્લા સુનાને કે લિયે મન્જિલ પક્કી કરતે હોં ઔર ઈસ કે ઈલાવા **مَعَاذُ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ** સારા સાલ ગજલત કે સબબ કર્દી આયાત ભુલાએ રહતે હોં, વોહ બાર બાર પઢેં ઔર ખૌફે ખુદા **عَزَّوَجَلَّ** સે લરજેં. દા'વતે ઈસ્લામી કે ઈશાઅતી ઈદારે મક-ત-બતુલ મદીના કી મતબૂઆ બહારે શરીઅત જિલ્દ અવ્યલ સર્ફણ 552 પર સદરુશશરીઅહ, બદરુતીરીકહ, હજરતે અલ્લામા મૌલાના મુફ્તી મુહમ્મદ અમજદ અલી આ'ઝમી ફરમાતે હોય : કુરાન પઢ કર ભુલા દેના ગુનાહ હૈ. જો કુરાની આયાત યાદ કરને કે બા'દ ભુલા દેગા બરોજે કિયામત અન્ધા ઉઠાયા જાએગા.

(બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 553)

3 ફરામીને મુસ્તફા

﴿1﴾ મેરી ઉભ્મત કે સવાબ મેરે હુગ્યર પેશ કિયે ગયે યહાં તક કે મૈં ને ઉન મેં વોહ તિન્કા ભી પાયા જિસે આદમી મસ્નિજદ સે નિકાલતા હૈ ઔર મેરી ઉભ્મત કે ગુનાહ મેરે હુગ્યર પેશ કિયે ગયે મૈં ને ઈસ સે બડા ગુનાહ ન દેખા કે કિસી આદમી કો કુરાન કી એક સૂરત યા એક આયત યાદ હો ફરી વોહ ઉસે ભુલા દે. (તરમદી જ 40, ચ 2120 હદીથ) ﴿2﴾ જો શાખ્સ કુરાન પઢે

(جَمْعُ الْجَوَامِعِ لِلْسَّيْوَطِيِّ ج ٣ ص ١٤٥ حديث ٧٨٩٤)

ફરમાને ર-અફી

આ'લા હિન્દુ ઈભામ અહમદ રાઝ ખાન ઇન્દ્રાજિત ફરમાતે હું : ઉસ સે કિયાદા નાદાન કૌન હૈ જિસે ખુદા ઐસી હિભ્મત બખ્શે ઓરાં વોહ ઉસે અપને હાથ સે ખો દે અગર કદ્ર ઈસ (હિન્દુ કુરાયાને પાક) કી જાનતા ઓરાં જો સવાબ ઓરાં દ-રજાત ઈસ પર મૌલિક હું (યા'ની જિન કા વા'દા કિયા ગયા હૈ) ઉન સે વાકિફ હોતા તો ઈસે જાનો દિવ સે કિયાદા અંગીર (ધ્યારા) રખતા. મંગીદ ફરમાતે હું : જહાં તક હો સકે ઈસ કે પઢાને ઓરાં હિન્દુ કરાને ઓરાં ખુદ યાદ રખને મેં કોશિશ કરે તાકે વોહ સવાબ જો ઈસ પર મૌલિક (યા'ની વા'દા કિયે ગયે) હું હાસિલ હોં ઓરાં બરોજે કિયામત અન્ધા કોઢી ઉઠને સે નજાત પાએ. (ફિતાવા ર-અવિયા, જિ. 23, સ. 645, 647)

مأخذ و مراجعة

كتاب	كتاب	كتاب	كتاب
مطبوعه	مطبوعه	مطبوعه	مطبوعه
قرآن مجید	كتاب اسماك	كتاب ملکية المدينة باب المدينة کارچي	كتاب دار الفکر بیرون د
خواص العرقان	كتاب مجمع الجامع	كتاب دار الفکر بیرون د	كتاب دار الفکر بیرون د
بخاري	كتاب غذيه	كتاب دار الفکر بیرون د	كتاب دار الفکر بیرون د
مسلم	كتاب درختار و راحکار	كتاب دار ابراهيم حرم بیرون د	كتاب دار ابراهيم حرم بیرون د
ابوداؤد	كتاب مالکی	كتاب دار احياء المذاهب العربي بیرون د	كتاب دار الفکر بیرون د
ترمی	كتاب فتوای رضویہ	كتاب دار الفکر بیرون د	كتاب رشافا و تذییش مرکز الادبی الاحمر
ابن باجه	كتاب بہار شریعت	كتاب دار المعرفۃ بیرون د	كتاب ملکية المدينة باب المدينة کارچي

યેહ રિસાલા પઠ લેને કે બા'દ સવાબ કી નિયત સે કિસી કો દે દીજિયે.

સફર મેં ભી નમાઝોનું બા જમાઅત કા જગબાન

આ એક બુજુર્ગ ફરમાતે હૈનું : મૈને 40 સાલ
સફર મેં ગુજરાતે મગાર કોઈ નમાઝ ભી બિગેર
જમાઅત કે અદા નહીં કી¹. ઈમામ અહમદ
રજા ખાન ફરમાતે હૈનું : “મુખે બડે
બડે સફર કરને પડે ઔર પુચ્છે તુલી પંજ વકતા
(યાની પાંચોં ટાઈમ) જમાઅત સે નમાઝ
પદ્ધી².”

દિયે

- કશ્યુલ મહિલાબ સ. 333
- મલ્કુલાતે આ'લા હજરત સ. 75

સૂરત : વલિયા ભાઈ મસ્ટિંગ, ઘ્યાજા દાના દરગાહ કે પાસ મો. 9377869225

મોડિસા : ફેઝાને મધ્યિના, બાગે છિદ્યાયત સોસાયટી, કોલેજ ચેડ મો. 9725824820

ભરૂચ : ફેઝાને મધ્યિના, મેમશા કોલોની, બુન્યાદ નગર, કુંગરી શેરપૂરા ચેડ મો. 9327522145

બાલાસિનોર : મધ્યિના મસ્ટિંગ કે સામને, નિસાલ ચૌક મો. 9586327091

જામનગર : પાંચ હાટી મો. 9327977293

ISBN

0138004

મક-ત-બતુલ મધ્યિના[®]

દા'વતે ઈસ્લામી

